

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет іноземної філології

Кафедра теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики

ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра іноземних мов

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ”

Кафедра індоевропейських мов

“Сучасні проблеми германського та романського мовознавства”

Матеріали

другої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції

Рівне

2014

ББК 81.2
С91
УДК 811.11+811.13

Сучасні проблеми германського та романського мовознавства: Матеріали другої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 17-18 квітня 2014 року, Рівне. – 138, [2]с.

До збірника увійшли матеріали другої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції “Сучасні проблеми германського та романського мовознавства”, присвячені актуальним напрямкам досліджень у галузі філології та методики викладання мов.

Матеріали збірника можуть бути корисними для науковців, дослідників, лінгвістів, аспірантів, пошукувачів, викладачів та студентів вищих мовних навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Михальчук Наталія Олександрівна – доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії і практики англійської мови та прикладної лінгвістики (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Бігунова Світозара Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Постоловський Руслан Михайлович – кандидат історичних наук, професор, ректор Рівненського державного гуманітарного університету

Ніколайчук Галина Іванівна – кандидат педагогічних наук, професор, декан факультету іноземної філології (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ковальчук Інна В'ячеславівна – кандидат психологічних наук, доцент, завідувач кафедри індоевропейських мов (Національний університет “Острозька академія”);

Мартинюк Алла Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри іноземних мов (Луцький національний технічний університет);

Вєтрова Ірина Миколаївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробйова Ірина Анатоліївна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет);

Зубілевич Марина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент (Рівненський державний гуманітарний університет)

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 8 від 28.03.2014 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

12. Використання автентичних матеріалів формує позитивне ставлення, повагу до країни відповідної мови, способу життя іншого народу.

13. Комбінування класної й позакласної роботи створює передумови для системної, послідовного й цілеспрямованого збагачення країнознавчими відомостями, вивчення окремих аспектів країни певної мови, що стосуються її культури (історичні події, література, музика, образотворче мистецтво, спортивне життя, театр і кіно, національні свята й традиції, молодіжні організації, засоби масової інформації, екологічні проблеми).

Таким чином, справжній учитель кожним своїм словом і дією має переконувати учнів у своїй щирості, доброзичливості і справедливості. Тільки за цієї умови можна виховувати позитивні мотиви до навчання, як до відповідальної, цікавої і радісної праці.

Література:

1. Гулеватий В. Л. Шляхи підвищення мотивації навчання./ В. Л. Гулеватий.- Вінниця, 2006.- 256с.
2. Концепція загальної середньої освіти (12-річна школа) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.mon.gov.ua.
3. Маркова А.К. Учні з проблемами у навчанні: діагностика і допомога/- А.К. Маркова.- Газета „Завуч”.- 2005.- № 1.
4. Маслоу Абрахам. Мотивація та особистість. 3 видання/ Абрахам Маслоу. - СПб.: Пітер, 2003. – 352 с.
5. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник / кол. авторів під керівн. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Левінт, 2002.
6. Суховерхова Л. І. Інноваційні форми методичної роботи/ Л.І Суховерхова.- Газета „Завуч”.- 2008.- № 17.
7. Яновицька О. В. Як навчати й вчитися на уроці/ О.В. Яновицька.- Санкт-Петербург, 2006. - 246 с.
8. Щукина Г.И. Активизация познавательной деятельности учащихся в учебном процессе/ Г.И. Щукина. - М.: Просвещение, 1979. - 160 с.

*О. Є. Верьовкіна, Н. П. Ярута
м. Рівне*

ФРАЗЕОЛОГІЧНІ ОДИНИЦІ НА ПОЗНАЧЕННЯ ІНТЕЛЕКТУ

Інтенсивний розвиток фразеології як лінгвістичної дисципліни за останні роки набуває поступової диференціації предмета дослідження та методики її вивчення, а також залучає до сфери наукового пошуку все нові проблеми та аспекти. Цьому процесу сприяє й загальна тенденція розвитку лінгвістичної теорії від простих, первинних, фундаментальних до більш складних рівнів і напрямків вивчення мови. Однією з них є проблема системної організації одиниць мови, в межах якої вивчаються такі системні

явища як тематичні, семантичні поля, епідигматичні групи, асоціативні поля, концепти, фрейми тощо.

Протягом останніх років було проведено низку досліджень, в яких виділено ідеографічні групи ФО на матеріалі різних мов. До них належать праці А.С.Аксамитова, М.Ф.Алефрієнка, Л.І.Антропової, С.К.Арори, Л.М. Васильєва, Ю.О.Гвоздарьова, М.Т.Демського, Т.О.Зуєвої, А.М.Емірової, І.О.Іонової, О.М.Каракуці, І.В.Кашиної, С.І.Кравцової, Т.В.Крисенко, В.М.Мокієнка, Т.Г.Нікітіної, Є.М.Покровської, Ю.Ф.Прадїда, А.Д.Рейхштейна, П.О.Редїна, М.С.Ротової, Л.М.Рязановського, Ю.П.Солодуба, В.Д.Ужченка, М.Ф.Шумїлова, Н.В.Щербакової та ін.

Однак, слід зазначити, що проблеми фразеології в більшості праць вивчалися, як правило, у зв'язку з дослідженнями інших аспектів фразеології, внаслідок чого аналізу підлягали лише окремі поняттєві поля, не враховувалися дані таких дисциплїн як філософія, психологія, соціологія тощо.

Мета даної статті – виокремити зі фразеологічного складу англійської мови групу фразеологічних одиниць, загальною семантичною ознакою яких є інтелект людини, й описати семантичні особливості цих ФО із урахуванням сучасної лінгвістичної та психологічної наук.

Поняття „інтелект”, „інтелектуальні здібності особистості” є близькими до понять „здібності”, „загальні та спеціальні здібності”. До загальних належать, передусім, властивості розуму, тому загальні здібності часто називають розумовими здібностями або інтелектом.

Фразеологічні засоби вираження інтелекту людини в англійській мові не були предметом комплексного дослідження в мовознавстві. Семантичний аналіз ФО, що об'єднуються в дану семантичну групу, надає можливість запропонувати структуру тематичної групи ФО, яка відповідає основним критеріям інтелекту людини, прийнятих у психологічній науці. До даної групи відносять фразеологізми на позначення основних категорій та властивостей людської свідомості, мислення, уваги, уяви та пам'яті, а також такі, що характеризують людину з точки зору її розумових здібностей, накопичених знань та інтелектуальних станів.

Насамперед, у складі фразеологічної мікросистеми „Інтелект людини” слід виокремити семантичне поле ФО, що вживаються на позначення розумових здібностей людини та рівень її знань. Серед ФО даного семантичного поля доцільно виокремити такі, що мають негативне значення та такі, що характеризують людину з позитивного боку. Наведемо декілька прикладів на підтвердження запропонованої класифікації:

а) ФО на позначення розумових здібностей (негативні): *a brick short of a load* (of a person) – stupid; *a right one* – Br. a silly or foolish person; *a sandwich short of a picnic* – (of a person) stupid or crazy; *a wise man of Gotham* – dated, a foolish person (*Gotham* is a village in Nottinghamshire which is associated with the folk story *The Wise Men of Gotham*, in which the inhabitants of the village demonstrate their cunning by feigning stupidity. *Gotham* is now a nickname for

New York City, used originally by Washington Irvine but later linked particularly with the Batman stories.); *act the maggot* – behave in a foolishly playful way; *be all brawn and no brains* – to be physically strong but not very intelligent; *box clever* – to behave in a clever and sometimes slightly dishonest way to try to achieve a result you want; *bright spark* – Br. , a clever person (often used ironically to or of a person who has done something you consider stupid); *dead from the neck up (or chin up)* – stupid; *have nothing between ears* – to be stupid; *need your head examined* – be foolishly irresponsible (The implication here is that the examination will reveal proof of insanity); *not playing with a full deck* – mentally deficient (A *deck* in this phrase is a pack of playing cards.); *not the full quid* – mentally subnormal; *not the full shilling* – not mentally alert or quick-thinking; *silly as a goose* – very foolish; *soft in the head* – not intelligent, dumb; *too clever by half* – annoyingly proud of your intelligence or skill; *eyes wide open* – fully aware of what you are doing; *one-track mind* – have a tendency to think about only one subject; *tunnel vision* – focus on only one aspect of something, or they are unable to see more than one way of doing things; *his / her elevator doesn't stop at all floors* – the person that is referred to is lacking intellect and / or sanity;

б) ФО на позначення розумових здібностей (позитивні): *a brain box* – a clever person; *a clever boots* – to be very clever; *a clever clogs* – to be very clever; *a mine of information* – a person or a book with a lot of information; *be as bright as a button* – to be intelligent and able to think quickly; *be the brains behind smth* – to be the person who plans and organizes something, especially something successful; *egghead* – an intellectual; a very studious and academic person; *have your head screwed on (the right way)* – have common sense; *highbrow* – highly cultured or educated; *know how many beans make five* – Br. be intelligent; have your wits about you; *not just a pretty face* – intelligent as well as attractive; *sharp as a needle* – extremely quick-witted; *smart as a whip* – having or marked by unusual and impressive intelligence; *be on the ball* – aware of what is happening and are able to react to the situation quickly; *not born yesterday* – this expression is used to indicate that you are not as foolish or as easily deceived as some people seem to think; *horse sense* – someone who has horse sense is a practical thinker who has the ability to make sensible decisions; *sharp cookie* – someone who is not easily deceived or fooled is a sharp cookie; *as sharp as a tack* – a person who is as sharp as a tack is able to think quickly and learn very fast; *street smart* – person who is street smart has enough experience and knowledge about life in the city to be able to deal with difficult or dangerous situations; *walking encyclopaedia* – refers to a person who is very knowledgeable about a particular subject.

Психологічні дослідження також включають до інтелекту людини і сам процес мислення, пізнавальну діяльність. У зв'язку з цим, слід виокремити ще одне семантичне поле ФО на позначення мисленнєвої діяльності людини.

Приклади свідчать, що в англійській мові існує чимало ФО на позначення процесу мислення, а саме: *blind someone with science* – use special or technical knowledge and vocabulary to confuse someone; *swot* – Br. to study (a subject) intensively, as for an examination; *cram*; *put two and two together* – to say

that a person puts two and two together means that they reach the right conclusion based on the information they have; *strike home*– when someone's comments or remarks strike home, they make you fully understand the situation; *wrap your brain around something* – if you concentrate on something so as to try to understand it, you wrap your brain around it; *to know something inside out* – means to know something in details, totally; *to know which way the wind blows*– to understand the reason of something; *reading between lines* – *to see and understand the hidden context of something* ;*to be over one's head* – not to be able to understand; *can't make head or tail of smth* – *not to understand*; *it's beyond me* – it's impossible for me to understand; *not have a clue* –not to know anything about it; *get the message* – to understand what someone is trying to tell you, even if it is expressed in actions or gestures rather than words; *get the picture* – to say that a person gets the picture means that they understand what is being explained or described; *know which side your bread is buttered* – to know where your interests lie, or what will be to your advantage; *make sense of something* – to manage to understand something that appears complicated or incomprehensible; *miss the point* – to fail to understand the essential part of what has been said.

Фразеологічні одиниці англійської мови на позначення уваги представлені в наступних прикладах: *can't see your nose in front of your face* – not to be able to see or consider visible things; *can't see the wood for the trees* – to be so concentrated on the details that not to see the situation as a whole; *collect one's thoughts* – to try to think calmly and clearly in order to prepare yourself mentally for something; *eyes wide open* – to be fully aware of what you are doing; *lose the thread* – if you lose the thread of something such as a conversation or a story, you are unable to follow it; *to be all ears* – to be very attentive.

В даній роботі ми вирізнили лише декілька семантичних полів тематичної групи „Інтелект людини”. Повна класифікація фразеологізмів даної групи становить перспективу наших подальших досліджень.

Література:

1. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии : в 2-х т. / Сергей Леонидович Рубинштейн. – М. : Педагогика, 1989. – Т. 1. – 485 с. – (Тр. д. чл. и чл.-кор. АПН СССР).
2. Холодная М.А. Психология интеллекта. Парадоксы исследования / Марина Александровна Холодная. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – СПб. : Питер, 2002. – 272 с. – (Мастера психологии).
3. Максименко С.Д. Генезис существования личности / Сергей Дмитриевич Максименко. – К. : ООО „КММ”, 2006. – 240 с.
4. Дапчева Й. Фразеологизмы, обозначающие интеллектуальные свойства человека в болгарском и русском языках / Й Дапчева // Весник МГУ. – сер.19. Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2006. – №1. – с.172-184.
5. Леонтьева Т.В. Интеллект человека в зеркале «растительных» метафор / Т.В. Леонтьева // Вопросы языкознания. –2006. – №5. – с.57-77.

6. Урысон Е.В. Проблемы исследования языковой картины мира (аналогия в семантике) / Е.В. Урысон. – М.: Языки русской культуры, 2003. – 224 с.

УДК 81.194'83 (567)

Т. О. Долга, Е. Е. Івашкевич

**THE PROBLEM OF TYPES OF TRANSLATION IN
CONTEMPORARY ENGLISH**

В даній статті автори піднімають проблеми дослідження питань щодо різних типів перекладу. Були вивчені типи перекладу та їхні особливості. Автори статті пропонують власну класифікацію прикладів, які демонструють різні типи перекладу, а саме: літературний переклад, вербальний переклад, переклад “слово в слово”, переклад на рівні дискурсу, технічний переклад.

Ключові слова: *типи перекладу, літературний переклад, вербальний переклад, переклад “слово в слово”, переклад на рівні дискурсу, технічний переклад.*

В данной статье авторы поднимают проблемы исследования вопросов о различных типах перевода. Были изучены типы перевода и их особенности. Авторы статьи предлагают собственную классификацию примеров, которые демонстрируют различные типы перевода, а именно: литературный перевод, вербальный перевод, перевод “слово в слово”, перевод на уровне дискурса, технический перевод.

Ключевые слова: *типы перевода, литературный перевод, вербальный перевод, перевод “слово в слово”, перевод на уровне дискурса, технический перевод.*

In this article its authors worked out the problems of the investigation of questions about different types of translation. The types of translation and their peculiarities were searched. The authors proposed their own examples of different types of translation, such as literal translating, verbal translating, word for word translation, interlinear translating, machine translating.

Key words: *types of translation, literal translating, verbal translating, word for word translation, interlinear translating, machine translating.*

Translation as a notion is of polysemantic nature. It may imply the process of conveying the meaning of a word, word-group or sentence/text from one language into another and also the result of the conveying. “Translation” may also denote the subject taught at school.

Translation can be performed either in writing or in viva voce (orally). Hence the people whose office is to convey some written or spoken/recorded matter in writing are referred to as translators and the people whose office is to render the

ЗМІСТ

<i>Антюхова Н. І.</i>	
<i>Аналіз творчості та креативності в сучасних наукових теоріях та концепціях</i>	5
<i>Байло Ю. В.</i>	
<i>Конверсія як спосіб утворення термінів в англійській термінології військової справи</i>	13
<i>Бігунов Д. О.</i>	
<i>Interpersonal communication: defining filters</i>	16
<i>Бігунова С. А., Зубілевич М. І.</i>	
<i>Three main approaches to language teacher supervision</i>	18
<i>Богачик М. С.</i>	
<i>Комп'ютерна термінологія в сучасній англійській мові</i>	21
<i>Бойко Н. Г.</i>	
<i>Формування позитивної мотивації учнів на уроках іноземної мови за сучасних умов</i>	25
<i>Верьовкіна О. Є., Ярута Н. П.</i>	
<i>Фразеологічні одиниці на позначення інтелекту в англійській мові</i>	30
<i>Долга Т. О., Івашкевич Е. Е.</i>	
<i>The Problem of Types of Translation in Contemporary English</i>	34
<i>Івашкевич Е. З.</i>	
<i>Місце сенситивності та соціальної уяви в біфуркаційному просторі становлення соціального інтелекту педагога</i>	47
<i>Калініченко М. М.</i>	
<i>Американська популярна робітничка література першої половини XIX сторіччя: здобутки і перспективи</i>	54
<i>Ковалюк В. В.</i>	
<i>Про аспекти вирішення проблем викладання іноземних мов у вищих навчальних закладах</i>	57
<i>Кочубей О. С.</i>	
<i>Перекладацька компетентність як головний фактор у навчанні перекладу студентів-філологів як майбутніх перекладачів</i>	60
<i>Латиніна О. Л.</i>	
<i>Типи класифікацій фразеологічних одиниць німецької мови з гастрономічним компонентом</i>	69
<i>Мазурок О. М.</i>	
<i>Особистісний компонент як основа формування полікультурної компетентності майбутніх викладачів іноземних мов</i>	71
<i>Михальчук Н. О., Чала Ю. М.</i>	
<i>Особливості вживання французьких запозичень у фразеологічних сполученнях англійської мови</i>	76

<i>Моїсеєва О. С.</i>	
Професійна культура як важливий чинник становлення майбутнього педагога	86
<i>Мороз Л. В., Пашко І. О.</i>	
Жанрова сутність класичної новелістичної моделі у творах Б. Річа.....	92
<i>Набочук О. Ю.</i>	
Рецепція проблеми функцій та субструктур екологічної свідомості особистості.....	97
<i>Новотарська С. Ф.</i>	
Learning a Language in the 21st Century	103
<i>Олесюк Л. В.</i>	
Фразеологічні інновації у сучасній англійській мові.....	107
<i>Павловська Л. О.</i>	
Прагмасемантичні особливості вербальних формул побажань як мовленнєвих актів.....	114
<i>Поліщук О. С.</i>	
Мотивационный аспект концепта «ГЛУПОСТЬ» (на матеріалі англійського сленга).....	116
<i>Сербіна Т. Г.</i>	
Приемы языковой игры в художественном тексте.....	121
<i>Яцюрік А. О.</i>	
Лінгвокультурологічна інтерпретація тексту: актуальність проблеми та психолінгвістичні шляхи її розв'язання.....	129

Наукове видання

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ГЕРМАНСЬКОГО ТА РОМАНСЬКОГО МОВОЗНАВСТВА

*Матеріали другої Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,
17-18 квітня 2014 року, Рівне*

Головний редактор: Михальчук Н. О.
Заступник головного редактора: Бігунова С. А.
Технічний редактор: Бігунов Д. О.
Комп'ютерна верстка: Метельський А. М.

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова 31 каб. 121

Рівненський державний гуманітарний університет.